

**Propozycje zmian w przepisach Projektu dotyczących autonomii uczelni
oraz przebiegu procesu kształcenia**

1) w art. 3 ust. 1 proponuje się dodać następujące definicje:

„plan studiów” – zbiór zasad normujących proces i organizację studiów, obejmujący w szczególności wymiar godzinowy zajęć oraz harmonogram wymagań, które student ma spełnić w celu zaliczenia poszczególnych etapów studiów i uzyskania dyplomu.

„program nauczania” – wykaz przedmiotów, praktyk i innych form nauczania, które mogą być zaliczane na poczet spełnienia wymagań określonego kierunku studiów (makrokierunku lub studiów międzykierunkowych), wraz z treściami programowymi, wymiarem godzin zajęć oraz liczbą punktów zaliczeniowych.

„tok studiów” – zasady realizacji planu studiów dla poszczególnych studentów.

„rok akademicki” – okres 12 miesięcy, obejmujący 30 tygodni zajęć dydaktycznych (dwa semestry po 15 tygodni lub trzy trymestry po 10 tygodni) oraz okresy egzaminów, zaliczeń, praktyk a także wakacji.

„standardy kształcenia” – zakres wiedzy i umiejętności absolwenta danego kierunku studiów oraz ramowe treści nauczania, określone w sposób gwarantujący swobodę kształtowania programu studiów przy zastosowaniu różnorodnych metod nauczania i uwzględniający możliwość przenoszenia osiągnięć. Standardy kształcenia mogą określać także wymiar praktyk zawodowych.

„studia pierwszego stopnia” – studia licencjackie lub inżynierskie.

„studia drugiego stopnia” – studia magisterskie.

„studia międzykierunkowe” - studia obejmujące przedmioty, wchodzące w skład różnych kierunków studiów.

W konsekwencji zdefiniowania pojęcia „standardów kształcenia” proponuje się w **art. 9 pkt 2** po słowach „poziomów kształcenia” postawić średnik, a dalszą część tego podpunktu skreślić.

2) w art. 3 ust. 1 pkt 7 proponuje się po słowie: „zawodzie” dodać słowa: „jak również do podjęcia studiów magisterskich” i przecinek

3) w art. 3 ust. 1 pkt 21 proponuje się zastąpić słowa: „prowadzące co najmniej jeden kierunek studiów” słowami: „spełniające wymagania niezbędne do prowadzenia co najmniej jednego kierunku studiów”

4) art. 3 ust. 1 pkt. 23 proponuje się nadać treść:

„„studia stacjonarne” - formę studiów wyższych, w której uczelnia organizuje pracę studenta – na zajęciach lub własną – przez okres 30 tygodni w roku, w wymiarze nie mniejszym niż 30 godzin tygodniowo przeciętnie w czasie studiów, przy czym co najmniej 40% czasu pracy studenta w trakcie studiów jest realizowana na zajęciach z osobistym udziałem nauczycieli akademickich. Okresy weryfikowania wiedzy studentów oraz praktyk zawodowych są ustalane odrębnie.”

5) art. 3 ust. 1 pkt. 24 proponuje się nadać treść:

„„studia niestacjonarne” – studia prowadzące do zdobycia tożsamyh kwalifikacji jak studia stacjonarne na danym kierunku, które mogą być prowadzone w ramach odmiennego planu studiów.”

6) w art. 4 ust. 1 proponuje się po słowach: „uprawnienia do nadawania” dodać słowa: „stopnia naukowego doktora habilitowanego w co najmniej pięciu dyscyplinach oraz”.

7) w art. 4 ust. 2 proponuje się po słowach: „uprawnienia do nadawania” dodać słowa: „stopnia naukowego doktora habilitowanego w co najmniej pięciu dyscyplinach oraz”.

8) w art. 8 proponuje się dodać ustęp 4a o treści: „Zasady organizacji studiów na makrokierunkach, studiów międzykierunkowych oraz prowadzenia kierunku studiów przez kilka jednostek podstawowych określa statut uczelni i regulamin studiów.”

9) w art. 10 proponuje się alternatywnie:

a) dodać ust. 2a o treści: „Jednostka podstawowa uczelni, spełniającej warunki, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2, posiadająca uprawnienia do nadawania stopnia doktora i spełniająca warunki określone w art. 9 pkt 4, za zgodą ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego, udzieloną na wniosek senatu, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej, może prowadzić studia w ramach określonego kierunku studiów, realizując standardy kształcenia zaproponowane we wniosku, inne niż te, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3.” albo

b) ust. 3a nadać treść:

„Jednostka podstawowa uczelni lub uczelnia, która spełnia wymagania określone w art. 4 ust. 1 i 2, której większość kierunków studiów uzyskała pozytywną ocenę PKA, może prowadzić:

1) studia na makrokierunku

2) studia międzykierunkowe

3) studia na kierunku studiów innym niż określony w art. 9 pkt 1;

4) prowadzić studia w ramach określonego kierunku studiów, realizując inne standardy kształcenia, niż te o których mowa w art. 9 pkt. 2 i 3.

Decyzję o uruchomieniu studiów, o których mowa w pkt. 1-4 podejmuje senat.”

i dodać ust. 3b o treści:

„Rektor uczelni powiadamia PKA i ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego o decyzjach, o których mowa w ust. 3a nie później niż jeden miesiąc po podjęciu decyzji przez senat.”

10) w art. 42 ust. 2 pkt 1 proponuje się po słowie: „przedstawia” dodać słowa: „propozycje nazw kierunków studiów oraz, po zasięgnięciu opinii jednostek prowadzących odpowiednie kierunki studiów, przedstawia”

11) w art. 42 ust. 2 proponuje się dodać pkt 1a o treści: „dokonuje, nie rzadziej niż raz na pięć lat, wspólnie z PKA i po zasięgnięciu opinii jednostek prowadzących dane kierunki, przeglądu standardów kształcenia;”

12) w art. 46 ust. 6 proponuje się zastąpić słowa: „może współpracować” słowem: „współpracuje”.

13) w art. 46 proponuje się dodać ust. 6a o treści: „Komisja może uznać oceny i akredytacje dokonane przez organizacje, o których mowa w ust. 6, jako równoważne ocenie Komisji. Kryteria i tryb podejmowania decyzji w tym zakresie określa regulamin Komisji.”

14) w art. 151 ust. 2 proponuje się skreślić słowa „dla każdego kierunku studiów”

Uzasadnienie: Tę zmianę Senat uważa za szczególnie istotną, ponieważ przepis w kształcie nadanym mu w Projekcie nie tylko ogranicza możliwości uzyskiwania wyższego wykształcenia, ale też uderza w podstawy systemu finansowego uczelni. Przepis w projektowanym kształcie powoduje konieczność ograniczenia ilości osób przyjmowanych na studia niestacjonarne, co powoduje istotne uszczuplenie budżetu uczelni, nie rekompensowane przez budżet państwa. Rozwiązanie takie, jak zawarte w Projekcie, nie jest przy tym konieczne z punktu widzenia regulacji konstytucyjnej, a proponowane powyżej zmienione sformułowanie przepisu nie jest sprzeczne z wykładnią tej regulacji zawartą w wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

15) w art. 152 proponuje się dodać ust. 4a o treści: „W przypadku uczelni spełniającej przesłanki, o których mowa w art. 4 ust. 1–2, warunki, o których mowa w ust. 4 określa senat.”

16) w art. 153 ust. 1 proponuje się po słowie „studenta” dodać słowa: „w innej jednostce macierzystej uczelni oraz”

17) art. 154 ust. 4 proponuje się nadać treść: „*Studia drugiego stopnia trwają nie mniej niż trzy semestry.*”

18) w art. 154 ust. 7 proponuje się słowa: „jeden lub dwa semestry” zastąpić słowami: „o nie więcej niż połowę”.

Propozycje zmian w przepisach Projektu dotyczących nauczycieli akademickich

1) w art. 114 proponuje się dodać pkt. 4-7 o treści:

„4) podjęcia przez nauczyciela akademickiego dodatkowego zatrudnienia u więcej niż jednego dodatkowego pracodawcy lub podjęcia działalności gospodarczej łącznie z dodatkowym zatrudnieniem;

5) podjęcia przez nauczyciela akademickiego, o którym mowa w art. 119 ust. 2, dodatkowego zatrudnienia lub działalności gospodarczej, a także niezakończenia dodatkowego zatrudnienia bądź niezawiadomienia o tym rektora w terminach przewidzianych w powołanym przepisie;

6) podjęcia przez nauczyciela akademickiego, o którym mowa w art. 119 ust. 3, dodatkowego zatrudnienia lub działalności gospodarczej bez wymaganej zgody właściwego organu kolegiального uczelni;

7) naruszenia zakazu konkurencji wyrażonego w art. 119a ust. 1 lub niewykonania obowiązku określonego w art. 119a ust. 3.”

2) proponuje się skreślić **art. 115 ust. 1** oraz **art. 115 ust. 2 zd. 2**.

3) proponuje się skreślić **art. 117 ust. 1 pkt. 4a**.

4) w art. 118 proponuje się po słowach: „z nauczycielem akademickim” dodać słowa: „zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony”.

5) art. 119 proponuje się nadać treść:

„1. Nauczyciel akademicki może podjąć dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy lub stosunku służbowego u jednego tylko dodatkowego pracodawcy albo podjąć działalność gospodarczą.

2. W przypadku uzyskania przez nauczyciela akademickiego negatywnej oceny dokonanej na podstawie art. 122, do czasu zmiany tej oceny nauczyciel akademicki nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia ani prowadzić działalności gospodarczej. Nauczyciel akademicki obowiązany jest zakończyć podjęte wcześniej dodatkowe zatrudnienie lub działalność gospodarczą w terminie 3 miesięcy od zapoznania się z negatywną oceną oraz w ciągu 7 dni zawiadomić o tym rektora.

3. Podjęcie przez nauczyciela akademickiego pełniącego funkcję organu jednoosobowego uczelni lub zastępcy takiego organu dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub stosunku służbowego oraz podjęcie przez niego działalności gospodarczej wymaga uprzedniej zgody właściwego organu kolegiального uczelni.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do nauczycieli akademickich podejmujących zatrudnienie w organach towarzystw naukowych i zawodowych oraz władzach Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności.

5. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do nauczycieli akademickich podejmujących zatrudnienie w centralnych urzędach administracji publicznej, zespołach doradczych organów władzy i administracji publicznej, organach wymiaru sprawiedliwości oraz wykonujących zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza.

6. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do osób posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy, podejmujących zatrudnienie w instytucjach kultury.”

7. Nauczyciel akademicki zawiadamia rektora o podjętym dodatkowym zatrudnieniu i wymiarze czasu pracy oraz o prowadzeniu działalności gospodarczej w terminie siedmiu dni od podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub podjęcia działalności gospodarczej.”

6) Art. 119a proponuje się skreślić, ewentualnie nadać mu treść:

"1. Mianowany nauczyciel akademicki nie może bez zgody rektora prowadzić działalności konkurencyjnej wobec uczelni ani też świadczyć pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego taką działalność.

2. Rodzaje działalności uważanej za konkurencyjną wobec uczelni określa senat uczelni.

3. Mianowany nauczyciel akademicki obowiązany jest zakończyć działalność konkurencyjną oraz zaprzestać świadczenia pracy dla podmiotu prowadzącego taką działalność w terminie 3 miesięcy od podjęcia przez senat uchwały, o której mowa w ust. 2."

Konsekwentnie w **art. 241 ust. 3** proponuje się słowa: „wygaśnięcia z mocy prawa” zastąpić słowem: „wypowiedzenia”.

7) w art. 120 ust. 3 proponuje się liczbę: „240” zastąpić liczbą: „210”.

8) art. 122 ust. 1 proponuje się nadać treść: „Wykonywanie przez nauczyciela akademickiego obowiązków, o których mowa w art. 102, podlega okresowej ocenie.”

9) w art. 124 ust. 4 proponuje się słowa: „sześciu miesięcy” zastąpić słowami: „jednego roku”.

10) w art. 129 ust. 1 słowa: „Nauczyciel akademicki” proponuje się zastąpić słowami „Mianowany nauczyciel akademicki”.

Uzasadnienie propozycji zmian:

- 1) Sytuacja prawna nauczycieli akademickich powinna być zróżnicowana stosownie do podstawy zatrudnienia, czego Projekt nie uwzględnia. W przypadku zatrudnienia na podstawie umowy o pracę rozwiązywanie stosunku pracy powinno odbywać się według przepisów kodeksu pracy (a więc na zasadzie swobody rozwiązania tego stosunku prawnego), zakaz konkurencji wprowadzony mógłby być w drodze umowy (zgodnie z art. 101¹ k.p.), a pracownik nie byłby objęty odpowiedzialnością dyscyplinarną. Natomiast nauczyciel mianowany korzystałby ze zwiększonej ochrony trwałości stosunku pracy (wypowiedzenie wyłącznie z przyczyn wymienionych w ustawie), w zamian za co byłby związany ustawowym zakazem konkurencji oraz ponosił odpowiedzialność dyscyplinarną.
- 2) Sprawa odpowiedzialności dyscyplinarnej zasługuje na szczególne podkreślenie. Projekt wiąże ją z zatrudnieniem na każdej podstawie, co jest sprzeczne z zasadami przyjętymi w ustawach regulujących inne dziedziny pracy. Odpowiedzialność dyscyplinarna jest odpowiedzialnością rozszerzoną w porównaniu ze zwykłą odpowiedzialnością pracowniczą, gdyż obejmuje nie tylko naruszenie obowiązków, ale także uchybienie „godności zawodu”, do katalogu kar należy bardzo surowa kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu, a orzekają ją organy nie będące sądami państwowymi. Tego rodzaju odpowiedzialność nie występuje we wszystkich stosunkach zatrudnienia, ale w stosunkach o charakterze służbowym, w których jest ona rekompensowana szczególnymi korzyściami w postaci przede wszystkim zwiększonej trwałości zatrudnienia. Stąd propozycja powiązania odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłącznie z zatrudnieniem na podstawie mianowania.
- 3) Regulacja zakazu konkurencji zawarta w Projekcie budzi duże zastrzeżenia co do zgodności z Konstytucją oraz poprawności legislacyjnej. Ustanawia ona zakaz o niesprecyzowanej treści, gdyż co do pojęcia działalności konkurencyjnej Projekt odsyła do przepisu kodeksu pracy, który to przepis wcale tego pojęcia nie definiuje, a wręcz przeciwnie – wymaga sprecyzowania go w umowie pomiędzy pracodawcą i pracownikiem. Projekt dopuszcza uznanie działalności nauczyciela za konkurencyjną przez senat (organ uczelni, a więc pracodawcy) według nieokreślonych kryteriów, a zatem dowolnie. Przedstawiona powyżej propozycja usuwa część tych wątpliwości, należy jednak rozważyć całkowite usunięcie przepisu.
- 4) Projekt w wielu przypadkach przewiduje ustanie stosunku pracy polegające na jego wygaśnięciu z mocy prawa. Jest to wskazane jedynie wówczas, gdy zdarzenie powodujące ustanie stosunku pracy jest łatwe do stwierdzenia, (prawomocne ukaranie, upływ czasu, śmierć itp.). Nie jest to natomiast właściwy sposób zakończenia stosunku pracy w przypadku naruszenia zakazu dodatkowego zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej czy zakazu konkurencji. W tych przypadkach wskazane jest rozwiązanie stosunku pracy

przez oświadczenie woli pracodawcy (wypowiedzenie), gdyż nie powstają wówczas wątpliwości co do momentu ustania zatrudnienia i istnieje jednoznaczna procedura odwoławcza. W przedstawionych propozycjach zmian sytuacje takie jak dodatkowe zatrudnienie wymieniono wśród podstaw wypowiedzenia stosunku pracy pracownikowi mianowanemu. Nie mówi się w tych propozycjach odrębnie o pracownikach zatrudnionych na podstawie umowy, ponieważ zdarzenia te uzasadniają rozwiązanie umowy o pracę w myśl przepisów kodeksu pracy.

- 5) W przedstawionych propozycjach sugeruje się odstąpienie od niektórych niekorzystnych dla nauczycieli akademickich zmian w sferze ich uprawnień i obowiązków (wymiaru pensum i wymiaru urlopu dla poratowania zdrowia).
- 6) Zmiany w przepisie dotyczącym okresowej oceny (art. 122) po części mają charakter stylistyczny, po części merytoryczny, a uzasadnione są tym, że w projektowanej wersji przepis ten nie określał jasno przedmiotu oceny (miało nim być „w szczególności” należyte wykonywanie obowiązków, a zatem także inne cechy czy zachowania nauczyciela akademickiego – projekt nie wyjaśniał jednak, jakie).

Propozycje innych poprawek oraz dalsze uwagi do Projektu

1) Przyjęta w Projekcie zasada podziału kompetencji pomiędzy Radę Główną Szkolnictwa Wyższego a Państwową Komisją Akredytacyjną nie jest, jak się wydaje, konsekwentnie stosowana. Proponuje się zatem w **art. 8 ust. 6a** słowa: „Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego” zastąpić słowami: „Państwowej Komisji Akredytacyjnej”.

2) w art. 9 pkt 4 proponuje się skreślić słowa: „w podstawowym miejscu pracy” oraz „w dodatkowym miejscu pracy.”

Propozycja ta wynika stąd, że miejscem pracy nauczyciela akademickiego jest uczelnia. Przepis w kształcie nadanym mu w projekcie umożliwi zatem zaliczanie jednego nauczyciela akademickiego do minimum kadrowego na dwóch uczelniach, a wyklucza zaliczanie do minimum kadrowego na dwóch kierunkach tej samej uczelni.

3) art. 13 proponuje się przenieść przed art. 6.

W wyniku tej zmiany ustawa najpierw będzie określała zadania uczelni, a dopiero potem szczegółowe kompetencje służące ich realizacji.

4) art. 18 ust. 8 zawiera błędne odwołanie do ust. 4 i 5.

5) proponuje się skreślenie **art. 24 ust. 6**

Przepis ten przewiduje pokrywanie kosztów likwidacji uczelni niepublicznej z pierwszeństwem przed roszczeniami wierzycieli. Rozwiązanie takie jest nieuzasadnione i stwarza zagrożenie dla wierzycieli. W przypadku prawidłowo prowadzonej likwidacji nie zachodzi potrzeba ustalania pierwszeństwa zaspokojenia roszczeń, bowiem majątek likwidowanego podmiotu wystarcza na zaspokojenie ich wszystkich. Gdyby majątek uczelni nie wystarczał na zaspokojenie kosztów likwidacji i roszczeń wierzycieli, należałoby złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości. Przepis o treści zawartej w Projekcie może powodować nieprawidłową praktykę pokrywania kosztów likwidacji (np. wynagrodzenia likwidatora) z uszczerbkiem dla wierzycieli.

6) ochrona autonomii uczelni wymaga, by kontrola wydatkowania środków publicznych, o której mowa w **art. 30 ust. 1** i **art. 31 ust. 1**, prowadzona była przez ministra według kryterium „zgodności z prawem”, a nie „prawidłowości”.

7) proponuje się skreślenie **art. 32 ust. 3 pkt. 6**, ponieważ zgodnie z art. 58 i 64 Projektu uchwalanie planów studiów i programów nauczania należy do kompetencji rady podstawowej jednostki organizacyjnej, a nie senatu.

8) proponuje się skreślenie **art. 39 ust. 1**, gdyż nie ma żadnego uzasadnienia dla określania przez ministra w sposób wiążący dla uczelni warunków kierowania ich pracownikami za granicę; w szczególności jakichś, warunków, jakie mieliby spełniać obywatele polscy, by móc ubiegać się o takie skierowanie. Sprawa ta powinna należeć do kompetencji senatu. Konsekwentnie w **art. 39 ust. 2** proponuje się skreślić słowo „Szczegółowe”.

9) art. 47 ust. 4 proponuje się nadać treść: „W skład Komisji wchodzi zespoły kierunków studiów. Podział na zespoły, ich nazwy i zasady ustalania ich składu określi statut Komisji”; proponuje się także skreślić **art. 47 ust. 5**.

Propozycje te są skutkiem spostrzeżenia, że tylko sama Komisja w swoim statucie może określić swoją strukturę i skład zespołów tak, by była ona dostosowana do zmieniających się zadań.

10) w art. 58 ust. 1 pkt. 4 oraz **art. 64 ust. 1 pkt 2, 3 i 4** proponuje się słowo: „wytyczne” zastąpić każdorazowo słowem: „zalecenia” w odpowiedniej formie gramatycznej.

11) w art. 67 proponuje się dodać ust. 5 i 6 o treści:

„5. Do uchwały kolegium elektorów w sprawie wyboru rektora stosuje się odpowiednio art. 33 ust. 1 i art. 61 ust. 2.

6. Do uchwały kolegium elektorów w sprawie wyboru kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej stosuje się odpowiednio art. 64 ust. 4 i 5 z tym, że uchylene uchwały może nastąpić tylko w przypadku jej sprzeczności z ustawą lub statutem.”

Propozycje wynikają stąd, że Projekt nie przewiduje trybu eliminowania uchwał wyborczych niezgodnych z ustawą lub statutem. Uchwały te są podejmowane przez kolegia elektorów, a te nie zostały wymienione wśród organów uczelni, kolegium wybierającego dziekana nie zrównano z radą wydziału ani nie określono odrębnie sposobu zaskarżania jego czynności.

12) W celu sprecyzowania zasad udziału studentów i doktorantów w wyborach organów jednoosobowych

art. 70 ust. 3 proponuje się nadać treść:

“Kandydatura na prorektora właściwego do spraw studenckich wymaga zgody przedstawicieli studentów i doktorantów w organie dokonującym wyboru. Zgoda jest wyrażana bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy przedstawicieli. Niezajęcie stanowiska w terminie wskazanym w statucie uważa się za wyrażenie zgody.”

a **art. 71 ust. 6** proponuje się nadać treść: *„Jeżeli statut przewiduje powoływanie zastępcy kierownika właściwego do spraw studenckich, to kandydatura na to stanowisko wymaga zgody organu samorządu studenckiego i organu samorządu doktorantów danej jednostki organizacyjnej, wskazanych w regulaminie samorządu studenckiego i samorządu doktorantów. Niezajęcie stanowiska w terminie czternastu dni uważa się za wyrażenie zgody.”*

13) w art. 74 ust. 1 proponuje się dodać na końcu: *„lub członkiem organu zarządzającego lub nadzorczego osoby prawnej będącej założycielem uczelni niepublicznej.”*

14) proponuje się skreślenie **art. 76**

Przepis ten przewiduje instytucję kanclerza uczelni, nie określa jednak jego kompetencji ani relacji pomiędzy nim a rektorem i dyrektorem administracyjnym na tyle, by można było mówić o rzeczywistej zmianie w zasadach zarządzania uczelnia. Wprowadzanie zmian pozornych, a przy tym nieprzemyślanych nie wydaje się celowe. Na marginesie można zauważyć, że osobę kanclerza pominięto w treści art. 141 ust. 3, co jest niekonsekwencją.

15) w art. 92 ust. 1 pkt. 2 proponuje się dodać na końcu: *„przy czym przez powtarzanie zajęć rozumie się także udział w innych zajęciach w celu spełnienia tego samego wymagania przewidzianego w planie studiów studenta.”*

16) w art. 141 ust. 1 pkt 1 lit b) po słowach: *„starszych dokumentalistów dyplomowanych”* proponuje się dodać słowa: *„kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych”*.

17) w art. 154 ust. 8 proponuje się słowo: *„programu”* zastąpić słowem: *„planu”*.

18) w art. 156 zasadne wydaje się wskazanie organów mających kompetencje do zawarcia porozumienia oraz ustalania planów i programu studiów.

19) w art. 157 ust. 3 zd. 1 proponuje się po słowach: *„na studia”* dodać słowa: *„pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie”*.